

Зеліско А.В.

*доктор юридичних наук,
доцент кафедри цивільного
права Навчально-наукового
юридичного інституту
ДВНЗ «Прикарпатський
національний університет
імені Василя Стефаника»*

Zelisko A.V.

*Doctor of Law, associate
professor, associate professor
of Civil law department,
Educational Scientific Law
Institute, Vasyl Stefanyk
Precarpathian National
University*

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ФОРМИ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ ПРИВАТНОГО ПРАВА

УДК 347.191.1

Актуальність дослідження. Законодавство України протягом останніх двадцяти років проходило етап активного формування та напрацювання доктринальних і практичних положень щодо діяльності підприємницьких юридичних осіб приватного права. Вказані утворення цілком природно опинилися в епіцентрі законодавчих процесів з огляду на те, що вони є ефективним інструментом розвитку бізнесу у державі та породженням ринкової економіки. Проте стрімкість створення законодавчої основи діяльності досліджуваних нами юридичних осіб зумовила, в кінцевому результаті, певне відходження практики від наукової доктрини. Така ситуація спричинена також фактором специфіки правового регулювання підприємницьких юридичних осіб приватного права в Україні, що відображається у наявності двох кодифікованих нормативних актів – Цивільного та Господарського кодексів України, які встановлюють різні системи юридичних осіб приватного права. Тому на сьогодні одним із основних завдань у сфері систематизації чинного законодавства є вирішення питання щодо переліку існуючих організаційно-правових форм досліджуваних юридичних осіб, а також відбору із величезної кількості їх видів тих, які дійсно відповідають параметрам окремої організаційно-правової форми.

Юридична особа як суб'єкт правових відносин була предметом досліджень таких відомих учених у галузі цивільного, господарського й аграрного права, як: С. С. Алексєєв, Т. В. Боднар, Д. В. Боброва, В. І. Борисова, С. Н. Братусь, В. А. Васильєва, О. М. Вінник, В. П. Грибанов, І. П. Грешніков, О. В. Дзера, А. С. Довгерт, І. В. Жилінкова, І. С. Канзафа-

рова, О. Р. Кібенко, Н. В. Козлова, В. М. Коссак, О. В. Кохановська, В. М. Кравчук, Н. С. Кузнєцова, І. М. Кучеренко, В. В. Лаптев, В. В. Луць, Р. А. Майданик, Д. І. Мейєр, В. Д. Примак, В. М. Селіванов, І. А. Селіванова, В. І. Семчик, І. В. Спасибо-Фатєєва, Р. О. Стефанчук, Н. І. Титова, Є. О. Харитонов, О. І. Харитонова, Я. М. Шевченко, Ю. С. Шемшученко, Г. Ф. Шершенєвич, Р. Б. Шишка, В. С. Щербина, О. В. Щербина, В. З. Янчук та інші. Проблемами функціонування юридичних осіб займалися також такі провідні російські учені, як: Д. В. Ломакін, О. А. Серова, Ю. Н. Сальнікова, А. А. Мосин, А. А. Кузьминов, Н. С. Каржавина, Р. А. Юнусов та інші.

Потрібно зауважити, що інститут підприємницьких юридичних осіб приватного права в сучасних соціально-економічних умовах характеризується надзвичайно високим рівнем динамічності, а тому актуальність його дослідження жодним чином не зменшується. Метою даної статті є виявлення конститутивних ознак підприємницьких юридичних осіб приватного права, а також відбір із існуючих видів юридичних осіб тих із них, які їм відповідають і які відповідно до існуючих у науці розробок є окремими організаційно-правовими формами.

Виклад матеріалу. Наявність в законодавстві України двох кодифікованих актів із різними системами юридичних осіб, у поєднанні із існуючими численними спеціальними нормативними актами, зумовлює наявну в теорії та практиці потребу з'ясування кола юридичних осіб, які належать до підприємницьких.

Основним кодифікованим нормативно-правовим актом, який виступає регулятором діяльності юридичних осіб приватного права є Цивільний кодекс України (далі – ЦК України), відповідно до ст. 83 якого юридичні особи можуть створюватися у формі товариств, установ та в інших формах, встановлених законом. Здавалось би, положення ЦК України регулюють правовий статус лише підприємницьких товариств, вичерпний перелік яких подано у ст. 84 (це господарські товариства і виробничі кооперативи). У той же час, ст. 83 ЦК України вказує, що юридичні особи можуть створюватися не лише у формі товариств та установ, а й в інших формах, встановлених законом. І справді, існують інші організаційно-правові форми підприємницьких юридичних осіб, створені в результаті ініціативного волевиявлення засновників на основі установчих документів. Такого роду юридичні особи є за своєю природою підприємницькими юридичними особами приватного права. Слід погодитися із науковцями, які наголошують на тому, що ЦК України не встановив вичерпного переліку юридичних осіб, а відтак вони можуть створюватися на підставі та у формах, передбачених окремими законами. До створення

та діяльності таких юридичних осіб мають субсидіарно застосовуватися положення ЦК України стосовно інституту юридичних осіб [1, с. 138].

До «інших форм, встановлених законом» належать, зокрема, підприємства, передбачені ГК України. Як підкреслює І. В. Спасибо-Фатєєва, враховуючи те, що ГК України не підтримує запропонований ЦК України розподіл юридичних осіб на особи публічного та приватного права і не виходить із відмінностей організаційно-правових форм цих суб'єктів, а містить абсолютно інший підхід до цього питання, складно зіставити ЦК і ГК України в тому, які інші організаційно-правові форми юридичних осіб все ж існують [2, с.66].

Серед юридичних осіб, які за своєю природою належать до підприємницьких юридичних осіб приватного права, в першу чергу, слід вказати на передбачені ст. 63 ГК України корпоративні та унітарні приватні підприємства.

Питання про те, чи є вони окремою організаційно-правовою формою ставить у своїх дослідженнях І. В. Спасибо-Фатєєва, на думку якої не всі класифікації, запропоновані в ГК України, надають можливість стверджувати про існування інших організаційно-правових форм юридичних осіб. Немає жодних підстав вважати, що такою формою буде унітарне і корпоративне підприємство, або орендне, або іноземне підприємство, підприємство з іноземними інвестиціями та деякі інші. Всі вони за своєю правовою природою можуть бути віднесені до однієї з двох видів організаційно-правових форм юридичних осіб згідно зі ст. 83 ЦК України [2, с.66]. З погляду юридичної техніки саме так воно і мало би бути. І науковець запропонувала таким чином вихід із пастки «безсистемності» у організаційно-правових формах досліджуваних юридичних осіб.

Для детального аналізу співвідношення товариств та корпоративних і унітарних підприємств звернемося до аналізу норм ГК України, відповідно до яких корпоративне підприємство утворюється, як правило, двома або більше засновниками за їх спільним рішенням (договором), діє на основі об'єднання майна та/або підприємницької чи трудової діяльності засновників (учасників), їх спільного управління справами, на основі корпоративних прав, у тому числі, через органи, що ними створюються, участі засновників у розподілі доходів та ризиків підприємства.

Як бачимо, ГК України застосовує ще одне системоутворююче поняття – «корпоративне підприємство» і відносить до такого роду юридичних осіб кооперативи, господарські товариства, а також інші підприємства, в тому числі засновані на приватній власності двох або більше осіб. За своєю правовою природою поняття «корпоративне підприємство» та

«підприємницьке товариство» накладаються одне на одне, маючи, проте, одну істотну відмінність: ГК України, на відміну від ЦК України, визначає невичерпність переліку корпоративних підприємств, підкреслюючи, що до них належать також «інші підприємства, в тому числі засновані на приватній власності двох або більше осіб».

Якщо неврегульованість корпоративних підприємств нормами ГК України на практиці не викликає суттєвих труднощів у зв'язку із належним визначенням статусу підприємницьких товариств, які «вписуються» у це поняття, то ситуація із унітарними приватними підприємствами, на нашу думку, є дещо складнішою.

Унітарне підприємство створюється одним засновником, який виділяє необхідне для того майно, формує відповідно до закону статутний капітал, не поділений на частки (паї), затверджує статут, розподіляє доходи, безпосередньо або через керівника, який призначається (обирається) засновником (наглядовою радою такого підприємства у разі її утворення), керує підприємством і формує його трудовий колектив на засадах трудового найму, вирішує питання реорганізації та ліквідації підприємства (ч. 4 ст. 63) [3]. ГК України правовий статус такого підприємства не врегульовує, а звернутися до інших правових актів немає можливості, оскільки така організаційно-правова форма не належить за своєю правовою природою до жодної із організаційно-правових форм підприємницьких товариств, передбачених ЦК України. В результаті створилася ситуація, за якої унітарне підприємство фактично «випало» із сфери правового регулювання підприємницьких юридичних осіб приватного права.

Повертаючись до проблеми трактування змісту ст. 83 ЦК України, серед «інших форм, встановлених законом» слід виокремити ще один сегмент підприємницьких юридичних осіб приватного права. Йдеться про ті їх організаційно-правові форми, правовий статус яких встановлений спеціальними нормативно-правовими актами (наприклад, корпоративні інвестиційні фонди, фермерські господарства, наукові парки та інші).

Викладені положення дозволяють ставити питання про те, наскільки об'єктивною та такою, яка відповідає дійсності, є задекларована у ЦК України «вичерпність» переліку підприємницьких юридичних осіб приватного права і чи відповідає вона потребам сучасних реалій.

Окреслена ситуація відображається відповідним чином у Державному класифікаторі ДК 002:2004 «Класифікація організаційно-правових форм господарювання» [4]. В переліку суб'єктів господарювання класифікатор визначає корпоративне та унітарне підприємство, установу, об'єднання підприємств, асоційовані підприємства, однак термін «това-

риство» не використовує, зазначаючи в подальшому лише на поняття господарських товариств та на їх окремі організаційно-правові форми (п. 3.2.). Вказаний класифікатор не враховує доктринальну концепцію ЦК України, ґрунтуючись лише на положеннях ГК України. У його нормах використовується загальне родове поняття «кооператив», однак в переліку таких організаційно-правових форм не міститься цілий ряд кооперативів, таких як: садівничі, житлово-будівельні, дачні, гаражні тощо.

Аналіз Державного класифікатора дає можливість зробити висновок, що він виконувати своє призначення як орієнтира для ведення Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, не здатен. Навпаки, ознайомлення із його змістом призводить до абсолютного позбавлення розуміння системи юридичних осіб, передбачених чинним законодавством. Вважаємо, що його положення повинні базуватися на елементах, що виконують системоутворюючі функції: на поняттях родового характеру, що конкретизуватимуться в окремих організаційно-правових формах юридичних осіб. Реалізація вказаного завдання повинна, в першу чергу, ґрунтуватися на чіткому однозначному уявленні про те, які правові ознаки визначають належність юридичної особи приватного права до підприємницької.

Відповідь на це питання знаходиться у площині механізму створення юридичної особи та формування між засновником (учасником) юридичної особи і юридичною особою особливого правового зв'язку майнового характеру, який притаманний для усіх без винятку підприємницьких юридичних осіб приватного права. В теорії корпоративного права такий зв'язок визначають як властивий для корпоративних юридичних осіб. Зокрема, В. А. Васильєва наголошує на тому, що можна констатувати існування постійного особливого суспільного зв'язку між засновником і юридичною особою, для позначення якого і застосовується термін «корпоративне право». Організаційно-правова форма створеної юридичної особи не буде впливати на факт існування корпоративного зв'язку, а тільки буде визначати зміст корпоративних прав того чи іншого суб'єкта корпоративних відносин [5, с.11]. Акцентуючи увагу на майновому аспекті корпоративних прав, В.А. Васильєвою підкреслюється, що суб'єктивні корпоративні права, об'єктивуючись і наділяючи суб'єкта певними повноваженнями, виступають у обороті як цілісний об'єкт, як майнове благо, що має вартісну оцінку [5, с.10]. Означене трактування специфіки корпоративних юридичних осіб, на нашу думку, заслуговує на покладення в основу для розуміння природи підприємницьких юридичних осіб приватного права. Наведена ознака, на думку Н.С. Кузнєцової, розглядається

в якості однієї із кваліфікуючих ознак товариств [6, с.10]. Саме вказана обставина і спонукала І. М. Кучеренко зробити висновок про те, що фактично, усі види підприємств та об'єднань підприємств можна віднести до такої системоутворюючої організаційно-правової форми як товариства [7, с.23].

Викладені положення дозволяють зробити висновок, що в основі поняття «підприємницька юридична особа приватного права» знаходиться ознака наявності права розподілу прибутку між учасниками або членами юридичної особи. Вважаємо, що вказана ознака видозмінює трактування підприємницьких юридичних осіб приватного права на основі законодавчого визначення підприємницьких товариств. Зокрема, сам факт отримання прибутку юридичною особою не може бути підґрунтям для віднесення її до підприємницької, оскільки потреби сучасних реалій визначають можливість отримання прибутку будь-якою юридичною особою, так само, як і розподіл прибутку сам по собі також не може визначати належність юридичної особи до підприємницької. Відповідно, в основі конститутивного критерію належності юридичної особи до підприємницької знаходиться її право розподіляти прибуток саме між її учасниками. При цьому право учасника або члена на отримання частини прибутку від діяльності юридичної особи включає не лише частину прибутку, яка може виплачуватися на підставі рішення загальних зборів або учасників юридичної особи, але й право на ліквідаційну квоту в разі ліквідації юридичної особи.

Такий критерій має не лише теоретичне значення для визначення юридичної особи як підприємницької, а й прикладне значення, так як є основою для вирішення питання включення чи не включення її до переліку суб'єктів оподаткування. На основі викладеного уперше запропоновано дефініцію універсальної категорії «підприємницька юридична особа приватного права» як юридичної особи, яка діє на основі відносин участі або членства її учасників або членів і має право розподіляти між ними прибуток. Безумовно, що встановлена конститутивна ознака підприємницьких юридичних осіб однозначно не вичерпується лише господарськими товариствами і виробничими кооперативами, а тому спонукає до вирішення іще одного завдання проведення так званого моніторингу чинного законодавства щодо відбору з-поміж численних видів існуючих у ньому юридичних осіб тих, які є окремими організаційно-правовими формами і тих, які створюються у формі господарських товариств чи то виробничих кооперативів.

Розкриття вказаного аспекту досліджуваної нами проблематики знаходиться в площині з'ясування змісту поняття «організаційно-правова форма». Зміст поняття «організаційно-правова форма» є доктринальним, саме тому став популярним об'єктом досліджень для вітчизняних та зарубіжних цивілістів. Зокрема, учені вважають, що означене поняття відображає: особливості правового статусу юридичної особи (С.Е. Жилінський) [8, с. 94]; характеристику внутрішніх відносин (К.Ю. Тотьев) [9, с. 62-67]; закріплену нормами права модель юридичної особи, що визначається її істотними ознаками (В.М. Кравчук [10, с. 31]) тощо. З цього приводу І.М. Кучеренко зазначено, що організаційно-правова форма характеризується сукупністю взаємопов'язаних і встановлених в законі ознак, яка дає підставу у зовнішньому прояві вирізняти один вид юридичної особи від іншого [7, с. 18]. Застосовуючи системний підхід, К.О. Кочергіна формулює визначення організаційно-правової форми підприємницьких товариств в якості системи урегульованих у законодавстві трьох типів відносин, а саме: відносин, що виникають в середині підсистеми «засновників/учасників» між її системно-структурними елементами засновниками/учасниками з приводу створення, функціонування та припинення господарського товариства як організації; відносин, що виникають в середині підсистеми «юридична особа» з приводу взаємодії її структурних елементів – правоздатність, правовий режим майна, порядок управління; відносин, що виникають між названими підсистемами з приводу функціонування та припинення господарського товариства, як юридичної особи, включаючи межі і порядок відповідальності [11, с. 122]. На основі проаналізованих концепцій можемо стверджувати про пріоритетність у вітчизняній доктрині позиції щодо трактування організаційно-правової форми в якості комплексу правових параметрів, які визначають особливості правового статусу юридичної особи. Саме з означеного ми виходимо, проводячи верифікацію ознак юридичних осіб щодо належності їх до окремих організаційно-правових форм.

І справді, більшість означених видів юридичних осіб, передбачених ГК України неможливо віднести до поняття «організаційно-правової форми» в силу відсутності у них напрацьованих сучасною доктриною конститутивних її правових параметрів. Зокрема, це стосується більшості видів підприємств, запропонованих ГК України, адже ні предмет діяльності ні форма власності ні інші подібного роду неправові критерії не можуть визначати належність їх до окремих організаційно-правових форм. З цього приводу варто також вказати і на такого ж роду твердження стосовно об'єднань підприємств, визначених ГК України, які, не зважа-

ючи на те, що ГК України регулює їх як окремі організаційно-правові форми господарської діяльності, не можуть бути віднесені до окремих організаційно-правових форм підприємницьких юридичних осіб приватного права, оскільки жодних особливих правових характеристик їх статусу чинне законодавство не передбачає. В цьому питанні вважаємо за підтримати існуючу у літературі позицію щодо не належності об'єднань підприємств до окремих організаційно-правових форм юридичних осіб. Зокрема, у дослідженні Ю.М. Юркевич отримала свій розвиток теза І.В. Бейцун про те, що корпорація, консорціум, концерн, трест, синдикат тощо є економічними категоріями, а не організаційно-правовими формами об'єднань юридичних осіб, а тому і не повинна існувати і не існує специфіка регулювання їх правового статусу [12, с.134].

Відібрані у дослідженні організаційно-правові форми підприємницьких юридичних осіб приватного права визначають потребу з'ясування питання місця у їх системі таких видів досліджуваних юридичних осіб, як: корпоративні інвестиційні фонди, банки, страхові компанії, ломбарди тощо. Відповідь на викладене питання визначає потребу звернення до однієї із існуючих інтеграційних класифікацій юридичних осіб, згідно із якою у доктрині виділяють основні та похідні організаційно-правові форми. При цьому, пріоритетною у науці є концепція, згідно із якою похідні або модифіковані (як вони названі у дослідженні І.В. Борисова) не є окремими організаційно-правовими формами. Як зазначає І.В. Борисов, модифіковані організаційно-правові форми юридичних осіб виникають шляхом включення до структури основних елементів базових організаційно-правових форм юридичних осіб додаткових, функціональних правових засобів, що відбивають спеціальні вимоги до відповідних видів юридичних осіб залежно від економіко-правових інтересів їх засновників/учасників [13, с. 9]. Відповідно, ми підтримуємо позицію учених, пов'язану із тим, що модифіковані форми юридичних осіб створюються в межах основних організаційно-правових форм підприємницьких юридичних осіб приватного права, однак, мають спеціальний правовий статус, що є наслідком діяльності їх у сферах, пов'язаних із публічним інтересом.

Висновок. Таким чином, особливості розвитку чинного законодавства України призвели до розвитку та існування таких видів юридичних осіб, статус яких визначається наявністю особливих правових характеристик, які визначають належність їх до окремих організаційно-правових форм, наприклад, фермерські господарства, наукові парки, приватні унітарні підприємства. Виникнення означених окремих організаційно-пра-

вових форм підприємницьких юридичних осіб приватного права зумовлені об'єктивними впливами тенденцій щодо зближення регулювання у світі статусу юридичних осіб, що є об'єднаннями капіталів та юридичних осіб, які є об'єднаннями осіб. Особливості їх правових характеристик визначають якісну відмінність їх від тих організаційно-правових форм юридичних осіб, які безпосередньо врегульовані в ЦК України. Надання фермерським господарствам, науковим паркам та приватним унітарним підприємствам статусу юридичної особи зумовлене об'єктивними факторами – наявністю майнової відокремленості між юридичною особою та її учасниками, що дозволяє зменшити ризик втрат під час здійснення підприємницької діяльності. Викладене визначає потребу упорядкування тих із існуючих юридичних осіб, які згідно із доктриною, належать до повноцінних організаційно-правових форм в єдину систему підприємницьких юридичних осіб приватного права.

1. *Scientific and practical comment of the Civil code of Ukraine / by O.V. Dze-
ra, N. S. Kuznietsova, V. V. Lust. Kyiev, 2005. 832 p.*
2. *Spasibo-Fatieieva I. V. Legal entities in the Civil code of Ukraine. Private
Law. 2013. N. 2. P. 62–70.*
3. *Commercial code of Ukraine : Legal act of 16.01.2003 N. 436-IV. Lists of
Verkhovna Rada of Ukraine. 2003. N. 18–22. P. 144.*
4. *Classifier of the state 002:2004 “Classification of forms of commercial
activ-ity” URL : http://search.ligaakon.ua/l_doc2.nsf/link1/ST000948.html
(date of appeal 12.03.2015).*
5. *Vasylieva V. A. The concept and legal nature of corporate relations and
corporate rights. The guard of rights of the subjects of corporate relations /
by V. A. Vasylieva, V. V. Luts, O. M. Vinnyk. The Academician F. H. Burchak
Scientific-Research Institute of Private Law and Entrepreneurs of
National Academy of Law Sciences of Ukraine. Kyiv. 2013. P. 7–12.*
6. *Kuznietsova N. S. About the corporate law and the corporate legislation of
Ukraine: problem questions. Civil Law. 2013. N 4. P. 9–13.*
7. *Kucherenko I. M. The legal forms of legal entity of Private Law. Institute of
State and Law after V. N. Koretsky. Kyiv, 2004. 328 p.*
8. *Zhylinskii S. E. The legal framework of entrepreneurial activity. Moskva,
1998. 661 p.*
9. *Totiev K. Y. The enterprise and his legal form. State and Law. 1994. N 10.
P. 62–67.*
10. *Kravchuk V. M. Main signs of legal entity. Enterprise, economy and law.
1999. N. 7. P. 31–32.*

11. Kochergina K. O. *About correlation of concepts of legal entity and legal form. Enterprise, economy and law*. 2004. N. 10. P. 122–125.
12. Yurkevych Y. M. *The contractual forms of the associations of physical and legal persons in Civil Law of Ukraine*. Lviv, 2017. 410 p.
13. Borysov I. V. *The legal forms of the financial institutions as participants of market of financial services. The Thesis for obtaining Candidate of Juridical Sciences degree, specialty 12.00.04 – commercial law; commercial procedure law. – Yaroslav Mudryi National Law University, Ministry of Education and Science of Ukraine, Kharkiv, 2016. 20 p.*

Зеліско А. В. Організаційно-правові форми підприємницьких юридичних осіб приватного права.

Встановлено, що в основі категорії «підприємницька юридична особа приватного права» знаходиться ознака наявності права розподілу прибутку між учасниками або членами юридичної особи. Це є спеціальна ознака досліджуваних юридичних осіб. При цьому право учасника або члена на отримання частини прибутку від діяльності юридичної особи включає не лише частину прибутку, яка може виплачуватися на підставі рішення загальних зборів або учасників юридичної особи, але й право на ліквідаційну квоту в разі ліквідації юридичної особи.

В єдину систему досліджуваних юридичних осіб включено ті їх організаційно-правові форми, які відповідають напрацьованим у доктрині їх правовим параметрам. Відповідно, ні предмет діяльності ні форма власності ні інші неправові критерії не можуть визначати належність юридичної особи до окремої організаційно-правової форми.

Ключові слова: юридична особа, підприємницька юридична особа приватного права, товариство, кооператив, науковий парк, фермерське господарство, приватне підприємство.

Zelisko A. V. Forms of entrepreneurial legal entities of Private law.

The objective of the dissertation is the development of a universal legal category of “entrepreneurial legal entity of Private law” and system regulation of the existing legal entities within its boundaries. This is made on the basis of modern practices of the national and world doctrine, as well as legislative practice of European countries.

It is established that such category as “the entrepreneurial legal entity of the private law” is grounded upon the eligibility to distribute income between the participants or members of the legal entity. This is special characteristic feature peculiar to the legal entities in question. Moreover, the right of the participant or the member to make a part of profit from the legal entity’s activity includes not only a part of profit, which may be paid on the basis of the decision issued by the general meeting or participants of the legal entity, but the right to a liquidation quota in case of the legal entity liquidation either.

Such criterion has not only a theoretical significance for definition of the legal entity as an entrepreneurial one but a practical significance is also present, since it is

a basis to settle the issue on inclusion or non-inclusion of such legal entity to the list of the subjects coming under taxation. Based on the foregoing, for the first time, we offer a definition of the universal category of “the entrepreneurial legal entity of the private law” as a legal entity, which acts under participation or membership relations of its participants or members and shall be entitled to distribute profit among them.

The developed category of “the entrepreneurial legal entity of the private law” encourages reviewing of the existing classification typical for the legal entities of the private law. Indeed, accordingly to the provision the Civil Code of Ukraine, the entrepreneurial legal entities of the private law are entirely covered by the concept of “the entrepreneurial company” that includes economic entities and production cooperatives. On the ground of provisions stated in this academic paper, we have primarily proved the expediency to borrow the leading European states’ experience in the scope of changing classification levels of the legal entities of the private law provided by the Civil Code of Ukraine. It is possible while introducing the first level of classification (after making separation between the legal entities of the public law and the legal entities of the private law) to divide the entities into entrepreneurial and non entrepreneurial ones depending on the fact if they have or do not have the right to distribute the profit between the participants or members (nowadays the current legislation of Ukraine envisages such division within the entrepreneurial company’s framework only). The specified criterion of classification has the applied nature because it permits to identify the legal entity as those to be included in the list of the subjects undergoing taxation. Primary nature of such criterion in the process of formation of the classification scheme for the legal entities of the private law will include all possible forms of the entrepreneurial legal entities of the private law.

The unified system of the legal entities in question includes those organizational-legal forms, which correspond to their legal parameters developed in the doctrine. Accordingly, neither business profile nor the form of ownership, or other non-legal criteria cannot determine the legal entity’s belonging to a separate organizational-legal form. As to the legal entities, which are existing within the other integration classifications in any derivative or modified organizational-legal forms (corporate investment funds, banks, insurance companies, pawnshops, etc.), we have accepted a scientific position such as existing of the entrepreneurial legal entities of the private law in the main organizational-legal forms, but the mentioned entities must have a special status connected with the public interest.

Keywords: legal entity, entrepreneurial legal entity of Private law, company, cooperative, scientific park, farm, private enterprise.